

Fra Oberbestyrelsen for Danmarks Agrarforening er modtaget en Henvendelse til Lovgivningsmagten, hvori denne opfordres til at virke for en Forbedring i de for Laantagerne ugunstige Renteforhold her i Landet.

Trykte Eksemplarer ville blive omdelte.

Den eneste Sag paa Dagsordenen var:

Fortsettelse af første Behandling af Forslag til Finanslov for Finansaaret fra 1ste April 1897 til 31te Marts 1898.

F. Bojsen: Jeg ønskede først at gøre nogle Bemærkninger i Anledning af nogle Henvendelser, der ere fremkomne over for Udtalelser fra min Side. Jeg tillod mig blandt andet at henstille, at man vilde være opmærksom paa, at en Del af det disponible Overskud i de kommende Aar vilde finde en passende Anvendelse derved, at man overdrog Land- og Ligningskatten fra Staten til Kommunerne, det vil sige Amtskommunerne, og en tilsvarende Del, nemlig af Ligningskatten, til Købstadkommunerne. Min ærede Sidemand (Krabbe) har udtalt sig derimod, men det forekommer mig, at dersom det ærede Medlem havde villet udtale sig imod en saadan Henstilling, vilde han i hvert Fald have kunnet finde et mere træffende Argument end det, han ansøgte, at en saadan Anvendelse af Land- og Ligningskatten ikke vilde komme de paagældende Statteyndere til gode, det vil den jo selvfølgelig som alt den højtærede Finansminister har oplyst, komme i fuldeste Maal. Det er de samme Statteyndere, der hve Bidrag til Amtskommunerne, som dem, der hve Land- og en Del af Ligningskatten til Staten, og det er altsaa en Selvfølge, at naar Amtskasserne for deres Vedkommende kom til at oppebære Land- og Ligningskatten, vilde en tilsvarende Rettelse kunne finde Sted for det til Amtet stattede Hartkorn. Det ærede Medlem mente, at det var ikke nok, man maatte gaa langt videre, maatte komme til at affasse hele Hartkornskatten til Staten, og det er muligt, at det vil lykkes ham at faa en saadan Plan gennemført. Jeg for mit Vedkommende vilde foreløbig være tilfredsstillet, dersom det lykkedes at naa det forholdsvis bestedne Skridt at stasse Hartkornet den Rettelse, som Land- og Ligningskattens Overførelse til Amtskommunerne vilde indeholde. Der er et andet Punkt, som har en større Interesse, end maaste de fleste af Tingets nuværende Medlemmer føle, og som

har været Genstand for Udtalelser fra forstellig Side her i Salen i disse Dage, det er nemlig Spørgsmaalet om Maaden, hvorpaa Balancen paa Finanslovens § 27 skal opgøres. Vi have hørt stærke Udtalelser fremkomme fra det ærede Medlem for Nalborg (Bramsen) og ogsaa fra andre, som have anset over, at man i Opgørelsen af den finansielle Balance medtog de Udgifter, som anvendes til at fremme de økonomiske Anlæg, Jærnbane- og Havneanlæg og sligt, og have ment, at alt dette maatte holdes udenfor. Den højtærede Indenrigsminister har allerede imødegaaet disse Betragtninger ved adskillige interessante Oplysninger, men jeg vil minde om, at dette er et Spørgsmaal, hvis Interesse rækker langt tilbage i Tiden, og som var ganske anderledes brændende for 20—30 Aar siden end det synes at være i Øjeblikket. Det staar nemlig i Forbindelse med de forstellige Betragtninger, der i det hele taget gøres gældende med Hensyn til Værdien af disse økonomiske Anlæg, Jærnbaneanlæg og lignende. Derom strædes man i 60erne og 70erne meget heftigt, og det var naturligt, at det var Landborepræsentanterne, som gjorde den Betragtning gældende, at de økonomiske Anlæg havde fuld finansiell Værdi for Staten, hvortil den modsatte Betragtning hævdedes særlig fra de kjøbenhavnske Repræsentanters Side, mærkeligt nok for øvrigt, fordi det er saa langt fra, at Jærnbaneanlægene paa nogen Maade have været til Skade for Kjøbenhavn, at tværtimod Kjøbenhavns store Oppvækst jo væsentlig hviler paa, at Jærnbaneanlægene her til Lands koncentrerer om Kjøbenhavn som Centrum. Men det har gennem Tiderne været saaledes, at den mærkelige Betragtning er gjort gældende fra de kjøbenhavnske Repræsentanter, man vilde ligesom fatte Brag paa denne Anvendelse af Statens Penge. Vi erindre alle, at et berømt Medlem her fra Salen rejste Vestjylland igennem i sin Karet og fortalte senere, at han ikke paa Jyllands Landeveje havde mødt et eneste Menneske paa en hel Dagsrejse, og saa vilde man gaa hen og anlægge Jærnbaner i Vestjylland! Det fandt i 1871 sit Udslag i en skarp politisk Krise, da Finansminister Jønger i 1871 gjorde det til Betingelse for at paabegynde de bedste Jærnbaner, at der tilvejebragtes en Indkomsskat for at dække Hullet paa Budgettet. Folketinget vilde ikke indlade sig derpaa, og det medførte som sagt Finansminister Jøngers Afgang, hvad der i det Øjeblik var saa meget mere beklageligt, som der den Gang dog vistnok var Udset til, at vi kunde faa Indkomsskatten gennemført. Jeg minder om